



สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

รหัสเรื่อง : ส7944

รับที่ : ธ121/56

วันที่ : 04 ม.ค. 56 เวลา : 15:41

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

สพ.รับที่ 4
วันที่ 4 ม.ค. 2556
เวลา 16:10

ที่ นร ๑๒๐๕.๔/๑

๓ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่องมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงนโยบาย : มาตรการที่ ๓
มาตรการเสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๖๑๐๔ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหาร
กิจการบ้านเมืองที่ดี

๒. ผลการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงนโยบาย :
มาตรการที่ ๓ มาตรการเสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่าคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ มอบหมายให้
สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยงานหลักรับความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับ
มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงนโยบาย มาตรการที่ ๓ มาตรการเสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหารราชการ
แผ่นดินของคณะรัฐมนตรี ไปพิจารณาศึกษา โดยหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ขอเรียนว่า สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ศึกษาและหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว โดยมีรายละเอียด
การดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. ได้นำเรื่องเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารกิจการ
บ้านเมืองที่ดี ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมมีข้อสังเกตดังนี้

๑.๑ ในการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้เกิด
การทุจริตเชิงนโยบาย ดังนั้น มาตรการที่ ๓ “มาตรการเสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดิน
ของคณะรัฐมนตรี” จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ

๑.๒ การนำเรื่องเข้าที่ประชุมในการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี หากเป็นเรื่องสำคัญไม่ควรนำเข้า
ไปเป็นวาระจร วาระอื่น ๆ หรือเป็นเพียงวาระเพื่อทราบ เพราะอาจจะก่อให้เกิดการทุจริตเชิงนโยบายได้เรื่องสำคัญ
ควรอยู่ในวาระเพื่อพิจารณาเท่านั้นและวาระเพื่อพิจารณาต้องมีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร โดยนำเสนอ ครม. ล่วงหน้า
หรือควรกำหนดวันนำเสนอเอกสารก่อนวันประชุม รวมถึงควรมีการสอบถามความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน

๑.๓ รัฐบาลหรือ ป.ป.ช. ควรเป็นผู้มีหน้าที่ชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชน กรณีมีประเด็น
เกี่ยวกับการบริหารราชการแบบเลือกปฏิบัติ

๑.๔ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลที่สำคัญที่สุด คือ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหาร
ราชการแผ่นดิน ซึ่งการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในระดับเจ้าหน้าที่เป็นเรื่องรอง

(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๒. จัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงาน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑๔
สิงหาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุมฝ่ายบริหาร ชั้น ๔ สำนักงาน ก.พ.ร. สรุปมติได้ ดังนี้

มาตรการ...

มาตรการย่อยที่ ๑ ในทางปฏิบัติสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้จัดปฐมนิเทศให้แก่คณะ รัฐมนตรี ก่อนเข้ารับตำแหน่ง โดยมีสาระส่วนหนึ่งเกี่ยวข้องกับเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ การปฏิบัติหน้าที่ราชการของคณะรัฐมนตรีให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะหลักการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี และมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทั้งนี้ ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการตามมาตรการนี้ โดยคณะรัฐมนตรีทราบข้อพึงปฏิบัติและข้อควรระวังแล้ว แต่ประเด็นที่ถูกกล่าวหา อาจเกิดจากกระทำการด้วยความประมาท หรือคาดไม่ถึงว่าการกระทำดังกล่าวเป็นข้อห้ามสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ดังนั้น หากมีความจำเป็นต้องจัดประชุมร่วมระหว่าง คณะรัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการขององค์กรตามรัฐธรรมนูญที่มีอำนาจในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เห็นควรสอบถามความประสงค์ของ คณะรัฐมนตรีในการเชิญองค์กรตามรัฐธรรมนูญชี้แจงข้อมูลเกี่ยวข้องกับเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐขององค์กร

มาตรการย่อยที่ ๒ ในทางปฏิบัติมีองค์กรเฉพาะกิจที่มีความเป็นกลางในการชี้แจงทำความเข้าใจกับ ประชาชนเมื่อรัฐบาลถูกกล่าวหาว่าบริหารราชการแผ่นดินแบบเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม การบริหารงานแบบ สองมาตรฐาน (Double Standard) หรือปรากฏการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมไทยปัจจุบัน ซึ่งเป็นเพียง องค์กรเฉพาะกิจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้น เช่น คณะกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการ ปองดองแห่งชาติ (คอป.) ทั้งนี้ ยังไม่มีหน่วยงานทางกฎหมาย หรือองค์กรทางวิชาการที่มีภารกิจโดยตรงใน การชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชน ดังนั้น เพื่อให้มาตรการเสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหารราชการ แผ่นดินของคณะรัฐมนตรีบรรลุผลสัมฤทธิ์ ควรให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือองค์กรทางวิชาการเป็นผู้ชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชน หรือควรแต่งตั้งคณะกรรมการหรือหน่วยงาน เฉพาะกิจขึ้น เพื่อเป็นตัวกลางในการชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชน ในประเด็นที่เป็นปัญหาของสังคม โดยให้นเน้นการชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนก่อนเกิดปัญหา

มาตรการย่อยที่ ๓ โดยที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้จัดทำร่างพระราช บัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. เพื่อรองรับการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ และขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติ อีกทั้งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่ กำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือ และแนะนำหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้มีการกำหนดให้หน่วยงาน ภาครัฐทั่วประเทศต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนเริ่มดำเนินโครงการของรัฐ ดังนั้น ควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และควรเร่งรัดให้มีการตราพระราชบัญญัติ จัดตั้งองค์กรอิสระ เพื่อให้ความเห็นประกอบก่อนมีการอนุมัติโครงการลงทุนของรัฐขนาดใหญ่ (Mega Project) หรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๗ วรรค ๒

มาตรการย่อยที่ ๔ โดยที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือ และแนะนำหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๐ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดให้หน่วยงาน ภาครัฐทั่วประเทศต้องนำข้อมูลเกี่ยวกับโครงการของรัฐ เผยแพร่ผ่านทาง Website การรับฟังความคิดเห็น ของประชาชนที่ www.publicconsultation.opm.go.th และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีการจัดทำ ระบบเปิดเผยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และเครือข่ายสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรี

ที่มีการพิจารณาอนุมัติโครงการลงทุนของรัฐขนาดใหญ่และโครงการของรัฐบาลที่ใช้งบประมาณแผ่นดินจำนวนมาก ผ่านทาง www.cabinet.thaigov.go.th พบว่าปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการ คือหน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยมีการเผยแพร่ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่มีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อกำกับควบคุมการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐแล้ว อนึ่ง กระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนเป็นกระบวนการที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) เท่านั้น แต่ไม่ได้นำเอาความคิดเห็นของประชาชนไปใช้ในการพิจารณาเพื่ออนุมัติ/ไม่อนุมัติ โครงการที่มีการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐแต่อย่างใด จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนี้

๑) กำหนดมาตรการเสริมในการให้ส่วนราชการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เช่น ให้องค์กรหน่วยงานย่อย รายงานผลการดำเนินการไปยังหน่วยงานหลัก

๒) ความหมายให้สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นเจ้าภาพในการดำเนินการเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติโครงการลงทุนของรัฐขนาดใหญ่ และโครงการของรัฐบาลที่ใช้งบประมาณแผ่นดินจำนวนมากทุกโครงการ โดยเฉพาะโครงการที่เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน

๓) สำนักงาน ก.พ.ร. ควรให้ความสำคัญกับตัวชี้วัด เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐโดยปรับปรุงตัวชี้วัดให้มีความสอดคล้องกับปัจจุบันและกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีการดำเนินการตามตัวชี้วัดนี้อย่างต่อเนื่อง

๔) ควรกระตุ้นให้หน่วยงานของรัฐเล็งเห็นความสำคัญของการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมากยิ่งขึ้น

(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓. นำผลจากการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นฯ เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อขอรับข้อสังเกตเพิ่มเติม ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับความเห็นที่ได้พิจารณาไว้ และให้นำผลการประชุมฯ ดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ



(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการ ก.พ.ร.

สำนักบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม

กลุ่มบริหารการเปลี่ยนแปลง ๔

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๘๔๒ และ ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๓๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๑๖๙